

PBC-004-017104

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. I) (CBCS) Examination

November / December - 2018

CC - 03 : Psychology of Development & Learning

Faculty Code : 004

Subject Code : 017104

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નની જમણી બાજુમાં દર્શાવેલ અંક (પ્રાપ્તિાંક) પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : ૬
- (૧.૧) અધ્યાપન મનોવિજ્ઞાનનું મુખ્ય કેન્દ્રબિંદુ શું છે ?
- (૧.૨) જ્ઞાનક્ષેત્ર અભિમુખતા એટલે શું ?
- (૧.૩) અધ્યયન એટલે શું ?
- (૧.૪) સામાજિક વિકાસનો સિદ્ધાંત શું છે ?
- (૧.૫) પૂર્વક્રિયા અવરોધ એટલે શું ?
- (૧.૬) ગેનેએ લખેલ કોઈ એક પુસ્તકનું નામ લખો.
- ૨ નીચેના કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : ૧૨
- (૨.૧) માનસિક વિકાસ એટલે શું ?
- (૨.૨) હકીકતલક્ષી જ્ઞાન એટલે શું ?
- (૨.૩) પિયાજેના મતે સંગઠન એટલે શું ?
- (૨.૪) વિગોટ્સ્કીના સિદ્ધાંતની બે મર્યાદાઓ લખો.
- (૨.૫) SQ3R સ્પષ્ટ કરો.
- (૨.૬) ચેતા શારીરિક આધાર માટે મનોવૈજ્ઞાનિકોનો કોઈ એક પ્રયોગ જણાવો.
- (૨.૭) આંતરિક અધ્યયન પરિસ્થિતિ એટલે શું ?
- (૨.૮) ગેનેના અધ્યયન સિદ્ધાંતના બે ફલિતાર્થો જણાવો.

૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચારના ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો : ૧૬

- (૩.૧) શારીરિક વિકાસ સ્પષ્ટ કરો.
- (૩.૨) આસુબેલના મતે અધ્યયનના પ્રકારો સ્પષ્ટ કરો.
- (૩.૩) શોધ અધ્યયન વર્ણવો.
- (૩.૪) દિર્ઘ અવધિ સ્મૃતિ પર ટૂંકનોંધ લખો.
- (૩.૫) સ્નાયવિક કૌશલ્યના અધ્યયનની આંતરિક અને બાહ્ય પરિસ્થિતિઓ સ્પષ્ટ કરો.

૪ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૧૬

- (૪.૧) વૃદ્ધિ અને વિકાસ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- (૪.૨) અવલોકનાત્મક અધ્યયનના પૃથક્કરણની ચર્ચા કરો.
- (૪.૩) શાબ્દિક માહિતીના અધ્યયનની ચર્ચા કરો.

૫ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના ઉત્તર આશરે ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૨૦

- (૫.૧) પિયાજેના બોધાત્મક વિકાસના તબક્કાઓ સવિસ્તર વર્ણવો.
- (૫.૨) અધ્યાપનમાં બહુસાંવેદનિક સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- (૫.૩) બોધાત્મક કૌશલ્યોના અધ્યયનને સવિસ્તર વર્ણવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to the right side indicate full marks of the questions.

- 1** Answer the following questions briefly : **6**
- (1.1) What is the main center point of instructional psychology ?
  - (1.2) What is cognitive field orientation ?
  - (1.3) What is learning ?
  - (1.4) What is the theory of social development ?
  - (1.5) What is precaution retention ?
  - (1.6) Write any one book's name which is written by Gange.
- 2** Answer any **six** of the following questions : **12**
- (2.1) What is mental development ?
  - (2.2) What is factual knowledge ?
  - (2.3) What is Piaget's view of organization ?
  - (2.4) Write any two limitations of Vigotsky theory.
  - (2.5) Clarify SQ3R.
  - (2.6) Reveal any one experiment of psychologist for neuropsychological based.
  - (2.7) What is internal learning situation ?
  - (2.8) Reveal any two implications of learning theory of Gange.

- 3** Answer any **four** of the following questions in **16**
about 250 words each :
- (3.1) Explain physical development.
  - (3.2) Clarify Ausubel's view of types of learning.
  - (3.3) Describe discovery learning.
  - (3.4) Write short note on long term memory.
  - (3.5) Clarify external and internal situation of motor skill's learning.
- 4** Answer any **two** of the following questions in **16**
about 300 words each :
- (4.1) Describe growth and development with illustration.
  - (4.2) Describe analysis of observational learning.
  - (4.3) Describe verbal information's learning.
- 5** Answer any **two** of the following questions in **20**
about 400 words each :
- (5.1) Describe stages of Piaget's cognitive development.
  - (5.2) Describe application of the principle of multi-sensory approach in teaching with illustration.
  - (5.3) Describe cognitive skill's learning.
-